

Entreprenörsanda i Göteborg

Frida Sandelin [SOM-rapport nr 2022:11]

Innehåll

Introduktion	1
Tabell 2	Inställning till påståendet: Göteborg <i>har ett bra företagsklimat</i> efter bakgrundsfaktorer, 2021 (procent) 3
Figur 2	Inställning till påståendet: Göteborg <i>har ett bra företagsklimat</i> , 2016–2021 (procent) 5
Tabell 3	Inställning till påståendet: Göteborg <i>har en god entreprenörsanda</i> efter bakgrundsfaktorer, 2021 (procent) 6
Figur 3	Inställning till påståendet: Göteborg <i>har en god entreprenörsanda</i> , 2016–2021 (procent) 8

Introduktion

SOM-undersökningen i Göteborg genomfördes för sjätte året i rad år 2021. Syftet med undersökningen i Göteborg är att kartlägga opinionsbildning och belysa hur vanor och attityder förändras över tid bland boende i Göteborgs Stad. SOM-institutet är en centrumbildning vid Institutionen för journalistik, medier och kommunikation (JMG), Göteborgs universitet och har sin bakgrund i ett långvarigt samarbete mellan de två grundarinstitutionerna Statsvetenskapliga institutionen och Institutionen för journalistik, medier och kommunikation (JMG). Sedan 2017 är SOM-institutet även inrättat som en fakultetsgemensam forskningsinfrastruktur vid samhällsvetenskapliga fakulteten, Göteborgs universitet. SOM-undersökningen i Göteborg genomförs i samverkan med forskare och andra offentliga aktörer i Göteborg Stad.

SOM-undersökningens rapportserie står för en betydande del av resultatredovisningen av SOM-undersökningarna. Resultat publiceras även i form av presentationer och fördjupade analyser i de återkommande forskarantologierna. Alla publikationer finns tillgängliga för nedladdning på SOM-institutets webbsida www.gu.se/som-institutet. En utförlig metoddokumentation från SOM-undersökningen i Göteborg 2021 finns tillgänglig på hemsidan¹.

SOM-undersökningen i Göteborg 2021

Fältarbetet för SOM-undersökningen i Göteborg följer i huvudsak samma upplägg från år till år. Likt tidigare år använde 2021 års SOM-undersökning i Göteborg en undersökningsdesign som kallas blandad datainsamling (*mixed mode*). År 2021 innebar det att data primärt samlades in via webben, men respondenterna gavs även möjlighet att fylla i en pappersenkät.

Undersökningen skickades ut till ett sannolikhetsurval av befolkningen i Göteborg. Urvalsramen innefattade alla svenska och utländska medborgare som har sin primära adress i Göteborgs Stad och som är mellan 16 och 85 år gamla. År 2021 ingick 7 000 personer i det totala urvalet och enkäten innehöll 12 enkätsidor.

Svaren samlades in mellan den 20 september och 30 december 2021. En stor andel av svaren inkom tidigt och 30 dagar in i fältarbetet hade närmare 70 procent av de slutgiltiga svaren kommit in. Under fältperioden genomfördes en serie påminnelser via post och SMS.

Svarsfrekvens och representativitet

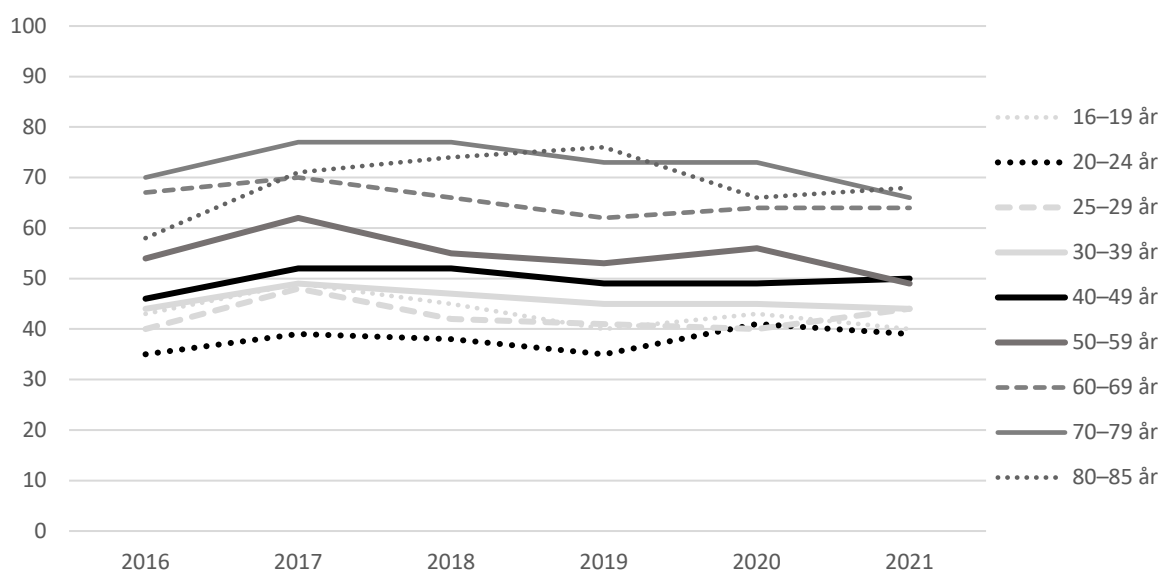
Av det ursprungliga urvalet på totalt 7 000 personer var det 3 350 personer som besvarade och skickade in formuläret vilket motsvarar en nettosvarsfrekvens på 50 procent².

Vilka som svarar och vilka som inte svarar på en frågeundersökning har betydelse för tolkningen av undersökningens resultat. Om en viss grupp är underrepresenterad och samma grupps svar tenderar att skilja sig från övrigas blir studiens resultat mindre giltiga för populationen som helhet. Trots att hälften av respondenterna inte svarar på enkäten är den demografiska representativiteten i svarsgruppen god i de flesta avseenden. I figur 1 görs det däremot tydligt att en lägre andel i de yngre åldersgrupperna svarar på SOM-undersökningen i Göteborg. 2017 fick respondenterna för första gången en belöning i form av skraplott eller värdecheck efter inskickat svar. I och med de instiftade incitamenten uppvisade undersökningen en stigande svarsfrekvens och förbättrade de yngre åldersgruppernas representativitet.

¹ <https://www.gu.se/som-institutet/som-undersokningarna/metod-0>

² I nettosvarsfrekvensen har det så kallade naturliga bortfallet definierats bort. Till det naturliga bortfallet förs personer som är fysiskt eller mentalt oförmögna att svara på enkäten, personer som är avlidna, bortresta under större delen av fältperioden, emigrerade, har språksvårigheter eller inte alls talar svenska. Sammanlagt 312 personer, motsvarande 4,5 procent, har räknats bort som naturligt bortfall.

Figur 1 Svarsfrekvens i olika åldersgrupper 2016–2021 (procent)

Träffsäkerheten i attitydfrågor om politiska förslag och bedömningar av ekonomin är hög trots variationen i svarsfrekvens mellan olika åldersgrupper. Frågor där det existerar större generationsskillnader, exempelvis nyhetskonsumtion, påverkas däremot något mer av att delar av befolkningen har en lägre representation i svarsunderlaget³.

Procentskattningar och felmarginaler

SOM-undersökningarna bygger på ett slumpmässigt urval. Resultat från sådana urvalsundersökningar är alltid förknippade med en osäkerhet som kan uttryckas i form av en felmarginal. Med hjälp av en felmarginal går det att beräkna ett konfidensintervall kring till exempel en procentskattning. Vi kan förvänta oss att procenttalet för hela populationen befinner sig inom konfidensintervallet i 95 fall av 100 i en tänkt situation med många upprepade mätningar. Att vara medveten om felmarginalen gör att vi lättare undviker att dra slutsatser om förändringar eller gruppskillnader som enbart beror på slumpen. Tabellen nedan ger några exempel på hur stor felmarginalen är vid olika gruppstorlekar och procentskattningar.

Tabell 1 Lathund för procentskattningar vid olika gruppstorlekar (felmarginaler och procentenheter)

Skattning	100	200	400	800	1000	2000
50 procent	±9,8	±6,9	±4,9	±3,5	±3,1	±2,2
30 procent	±9,0	±6,4	±4,5	±3,2	±2,8	±2,0
10 procent	±5,9	±4,2	±2,9	±2,1	±1,9	±1,3
6 procent	±4,7	±3,3	±2,3	±1,6	±1,5	±1,0
2 procent	±2,7	±1,9	±1,4	±1,0	±0,9	±0,6

SOM-institutet har i samverkan med Business Region Göteborg undersökt hur invånarna i Göteborg uppfattar företagsklimatet och entreprenörsandan i Göteborg.

³ Elias Markstedt (2014) Representativitet och viktning. SOM-rapport 2014:20, SOM-institutet, Göteborgs universitet.

Tabell 2 Inställning till påståendet: Göteborg *har ett bra företagsklimat* efter bakgrundsfaktorer, 2021 (procent)

		Helt riktigt	Delvis riktigt	Delvis felaktigt	Helt felaktigt	Summa	Antal
	Samtliga	27	62	9	2	100	2 962
<i>Kön</i>	Kvinna	24	67	8	1	100	1 501
	Man	31	57	10	2	100	1 442
<i>Ålder</i>	16–29 år	35	57	6	2	100	584
	30–49 år	27	62	9	2	100	1 073
	50–64 år	26	63	10	1	100	645
	65–85 år	22	65	11	2	100	660
<i>Utbildning¹</i>	Låg	32	59	6	3	100	230
	Medellåg	27	65	7	1	100	675
	Medelhög	26	63	10	1	100	621
	Hög	27	61	11	1	100	1 296
<i>Bakgrund</i>	Uppväxt i Sverige	25	64	9	2	100	2 187
	Själv uppväxt/båda föräldrar uppvuxna utanför Sverige	34	55	10	1	100	505
<i>Egen företagare/ anställd</i>	Egen företagare	16	66	15	3	100	237
	Anställd	28	62	9	1	100	2 323

Kommentar: Frågan lyder 'Här följer några påståenden om Göteborg som stad. Markera för varje påstående det svar som ligger närmast din uppfattning. Göteborg: *har ett bra företagsklimat*'.

¹Låg = grundskola eller motsvarande, Medellåg = gymnasium eller motsvarande, Medelhög = eftergymnasial utbildning ej högskola/universitet eller högskola/universitet kortare än 3 år, Hög = högskola/universitet minst 3 år. Procentbasen utgörs av de som besvarat respektive delfråga.

Källa: SOM-undersökningen i Göteborg 2021.

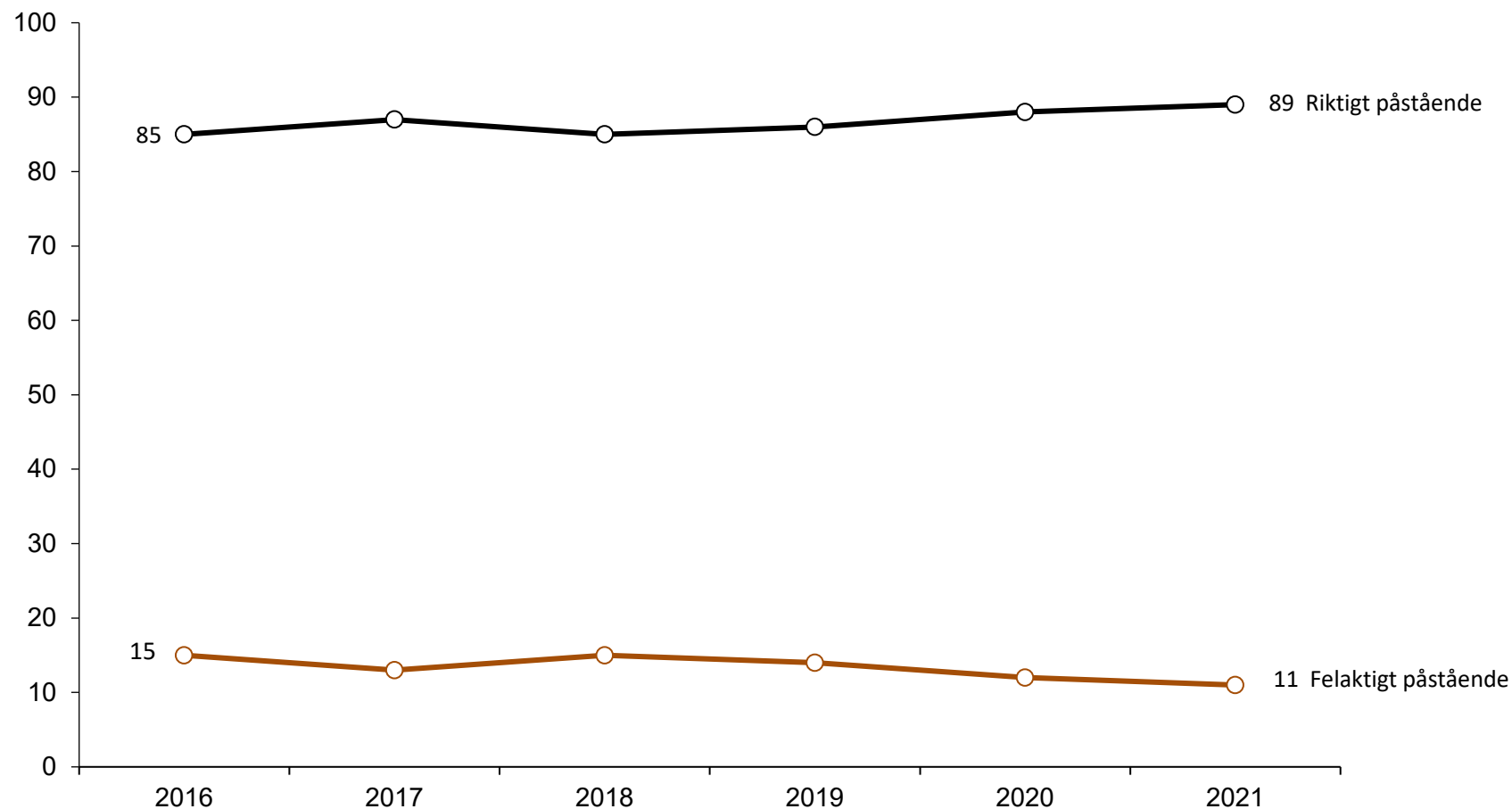
Tabell 2 forts... Inställning till påståendet: Göteborg *har ett bra företagsklimat* efter bakgrundsfaktorer, 2021 (procent)

		Helt riktigt	Delvis riktigt	Delvis felaktigt	Helt felaktigt	Summa	Antal
Yrkesgrupp ²	Samtliga	27	62	9	2	100	2 962
	Tjänsteman	26	65	8	1	100	967
	Tjänsteman med arbetsledande funktion	26	62	11	1	100	276
	Tjänsteman med företags-/verksamhetsledande funktion	34	49	14	3	100	131
	Arbetare	30	61	7	2	100	795
	Arbetare med arbetsledande funktion	24	66	10	0	100	154
	Företagare: ingen anställd	16	66	17	1	100	112
	Företagare: med anställda	17	65	13	5	100	125
Stadsområde	Nordost	37	53	8	2	100	365
	Centrum	24	66	9	1	100	1 204
	Sydväst	25	63	10	2	100	646
	Hisingen	29	61	9	1	100	746

Kommentar: För frågans lydelse och procentbas, se första sidan av tabell 2. ²Det begränsade antalet jordbrukare medger ingen redovisning. Grupperna 'Företagare: 1–9 anställda' och gruppen 'Företagare: 10–fler anställda' har slagits samman till en grupp 'Företagare; med anställda'.

Källa: SOM-undersökningen i Göteborg 2021.

Figur 2 Inställning till påståendet: Göteborg *har ett bra företagsklimat*, 2016–2021 (procent)

Kommentar: För frågans lydelse och procentbas, se första sidan av tabell 2. Figuren redovisar andelen som svarat helt eller delvis riktigt som 'Riktigt påstående' samt andelen som svarat delvis eller helt felaktigt som 'Felaktigt påstående'.

Källa: SOM-undersökningen i Göteborg 2016–2021.

Tabell 3 Inställning till påståendet: Göteborg *har en god entreprenörsanda* efter bakgrundsfaktorer, 2021 (procent)

		Helt riktigt	Delvis riktigt	Delvis felaktigt	Helt felaktigt	Summa	Antal
	Samtliga	21	63	14	2	100	2 896
<i>Kön</i>	Kvinna	20	64	15	1	100	1 455
	Man	23	61	13	3	100	1 423
<i>Ålder</i>	16–29 år	28	57	13	2	100	570
	30–49 år	22	61	15	2	100	1 063
	50–64 år	21	65	12	2	100	627
	65–85 år	15	68	16	1	100	636
<i>Utbildning¹</i>	Låg	24	61	12	3	100	217
	Medellåg	22	65	11	2	100	653
	Medelhög	20	61	17	2	100	616
	Hög	21	62	15	2	100	1 277
<i>Bakgrund</i>	Uppväxt i Sverige	20	65	13	2	100	2 153
	Själv uppväxt/båda föräldrar uppvuxna utanför Sverige	26	56	17	1	100	487
<i>Egen företagare/ anställd</i>	Egen företagare	19	60	18	3	100	236
	Anställd	21	63	14	2	100	2 259

Kommentar: Frågan lyder 'Här följer några påståenden om Göteborg som stad. Markera för varje påstående det svar som ligger närmast din uppfattning. Göteborg: *har ett bra företagsklimat*'.

¹Låg = grundskola eller motsvarande, Medellåg = gymnasium eller motsvarande, Medelhög = eftergymnasial utbildning ej högskola/universitet eller högskola/universitet kortare än 3 år, Hög = högskola/universitet minst 3 år. Procentbasen utgörs av de som besvarat respektive delfråga.

Källa: SOM-undersökningen i Göteborg 2021.

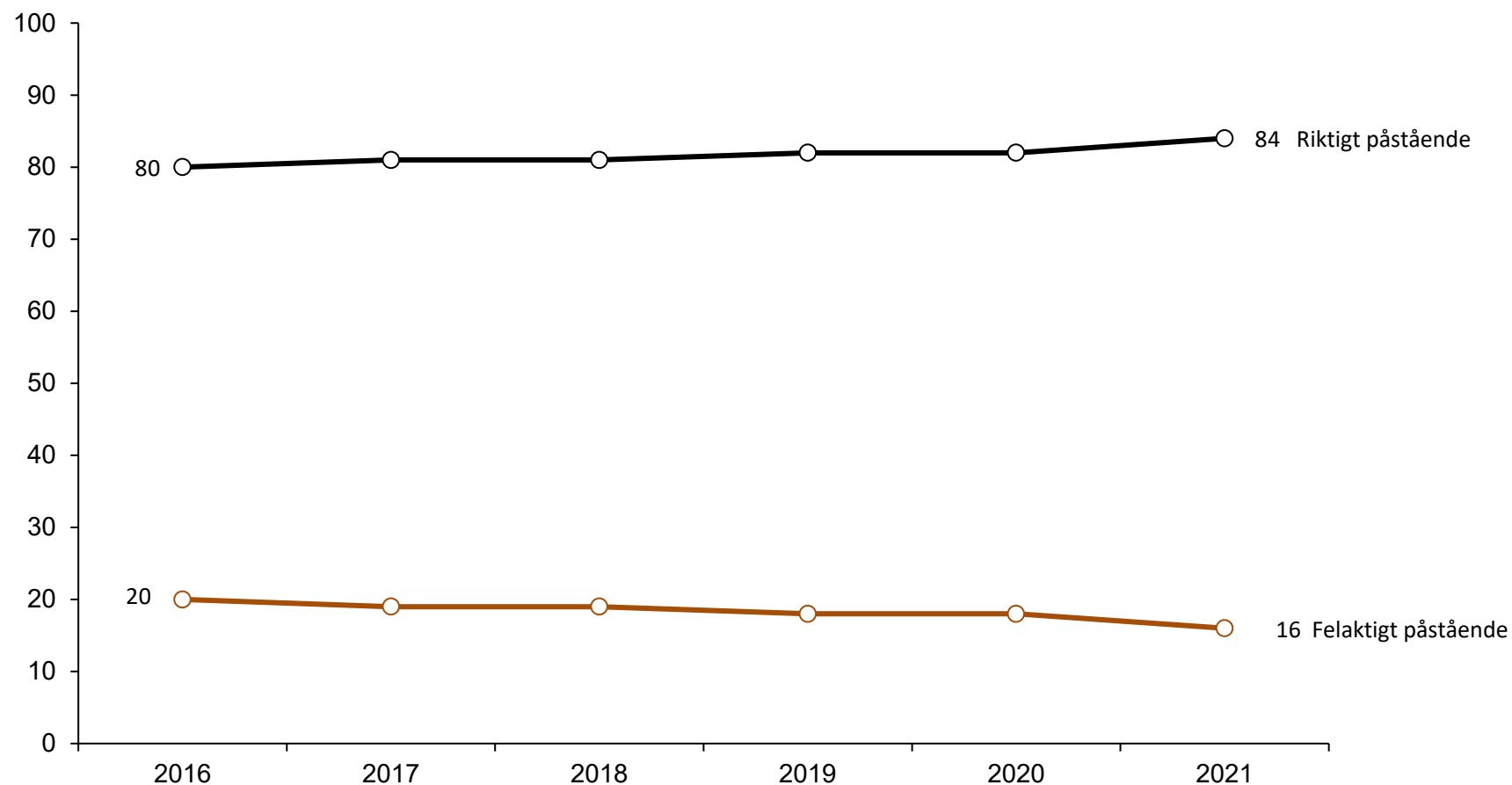
Tabell 3 **forts... Inställning till påståendet: Göteborg *har en god entreprenörsanda* efter bakgrundsfaktorer, 2021 (procent)**

		Helt riktigt	Delvis riktigt	Delvis felaktigt	Helt felaktigt	Summa	Antal
<i>Yrkesgrupp</i> ²	Samtliga	21	63	14	2	100	2 896
	Tjänsteman	21	62	15	2	100	958
	Tjänsteman med arbetsledande funktion	18	66	13	3	100	268
	Tjänsteman med företags-/verksamhetsledande funktion	17	70	11	2	100	129
	Arbetare	23	62	13	2	100	754
	Arbetare med arbetsledande funktion	22	63	15	0	100	150
	Företagare: ingen anställd	15	62	22	1	100	113
	Företagare: med anställda	23	57	15	5	100	123
<i>Stadsområde</i>	Nordost	28	57	14	1	100	354
	Centrum	20	64	14	2	100	1 197
	Sydväst	21	65	12	2	100	629
	Hisingen	20	63	15	2	100	715

Kommentar: För frågans lydelse och procentbas, se första sidan av tabell 3. ²Det begränsade antalet jordbrukare medger ingen redovisning. Grupperna 'Företagare: 1–9 anställda' och gruppen 'Företagare: 10–fler anställda' har slagits samman till en grupp 'Företagare; med anställda'.

Källa: SOM-undersökningen i Göteborg 2021.

Figur 3 Inställning till påståendet: Göteborg *har en god entreprenörsanda*, 2016–2021 (procent)

Kommentar: För frågans lydelse och procentbas, se första sidan av tabell 3. Figuren redovisar andelen som svarat helt eller delvis riktigt som 'Riktigt påstående' samt andelen som svarat delvis eller helt felaktigt som 'Felaktigt påstående'.

Källa: SOM-undersökningen i Göteborg 2016–2021.

SOM-institutet vid Göteborgs universitet genomför årligen nationella och lokala frågeundersökningar och anordnar seminarier på temat Samhälle, Opinion och Medier.

SOM-institutet | Seminariegatan 1B | Box 710, 405 30 Göteborg
031 786 3300 | info@som.gu.se | www.gu.se/som-institutet

